

ÁLLÁSFOGLALÁS ⁽¹⁾**a közvetlen külföldi tőkebefektetéseknek (FDI) az afrikai, karibi és csendes-óceáni államokban kiváltott hatásáról**

Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés,

- amely 2007. november 19-e és 22-e között ült össze Kigaliban (Ruanda),
 - tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel a 2000. június 23-án Cotonouban aláírt AKCS-EU partnerségi megállapodás ⁽²⁾ célkitűzéseire a befektetések és a magánszektor fejlesztéstámogatása, valamint a kereskedelem terén,
 - tekintettel az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának (UNCTAD) 2005. és 2006. évi jelentésére a befektetések helyzetéről a világban, valamint a „Jelentés Afrika gazdasági fejlődéséről: A befektetés szerepének újragondolása (2006)” című dokumentumára,
 - tekintettel az ENSZ Iparfejlesztési Szervezetének (UNIDO) 2005. és 2006. évi jelentésére az afrikai külföldi befektetők felméréséről,
 - tekintettel az új kereskedelmi megállapodásokra irányuló jövőbeli tárgyalásokról szóló, 2002. március 21-i fokvárosi nyilatkozatra,
 - tekintettel az Egyesült Nemzetek 2000. évi, millenniumi fejlesztési célokról szóló nyilatkozatára és a szegénység felszámolására tett kötelezettségvállalására,
 - tekintettel a nemzetközi közösség által az Egyesült Nemzetek fejlesztésfinanszírozási konferenciáján (Monterrey, 2002) tett kötelezettségvállalásaira, különösen a nemzetközi források mobilizálásával és a pénzügyi erőforrások nettó beáramlásának javításával, valamint többek között a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása érdekében való technikai fejlesztési együttműködéssel kapcsolatban,
 - tekintettel a Gazdaságfejlesztési, Pénzügyi és Kereskedelmi Bizottság jelentésére (ACP-EU/100.126/07/fin.),
- A. mivel az FDI fontos szerepet játszik a befogadó ország fejlesztési folyamatában, különösen a tőke és a technológia biztosításán, és ezáltal a készségek, a know-how és a piaci hozzáférés rendelkezésre bocsátásán keresztül, ami hozzájárul a források hatékonyabb felhasználásához és a jobb termelékenységhez,
- B. mivel az utóbbi években növekedett a magántőke-beáramlás a fejlődő országokba, amely a hivatalos fejlesztéstámogatással (ODA) összevethető finanszírozási forrásként egyre nagyobb jelentőséggel bír,
- C. mivel az FDI fokozza a növekedést azáltal, hogy új ráfordításokat és technológiákat épít be a befogadó ország gyártási folyamataiba, és növelheti a kínálati kapacitást az AKCS-államokban, valamint hozzájárulhat a befektetés és az export dinamikus kapcsolatának kiépítéséhez, ami hozzásegítheti ezeket az országokat gazdasági növekedési és fejlesztési célkitűzéseik eléréséhez, beleértve a millenniumi fejlesztési célokat is,
- D. azt a véleményt képviselve, hogy az FDI fontos szerepet játszhat az afrikai gazdaságok átalakulásában, azonban a hatás a minőségtől és a mennyiségtől is függ; hangsúlyozva, hogy az EU-Afrika kapcsolatok előtt álló kihívásokat kritikus szemszögből kell átgondolni azt illetően, hogy miképp vonzzák és szabályozzák azt az FDI-típust, amely munkahelyek teremtésével és a helyi ipar támogatásával és fejlesztésével támogatni fogja az igazságos növekedést,
- E. tudatában az FDI áramlása előtt álló akadályoknak, amelyek nagyban eltérnek az AKCS-régiók között és a régiókon belül, ideértve többek között a kormányzás, a jogi keretrendszer és a vállalati környezet, az intézmények szilárdsága és a pénzügyi közvetítés mértékének alapvető kérdéseit, valamint olyan, a helyszínhez kapcsolódó tényezőket, mint a közlekedés és infrastruktúra, oktatás, a képzett munkaerő rendelkezésre állása és az egészségügy,

⁽¹⁾ Elfogadta az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2007. november 22-én Kigaliban (Ruanda).

⁽²⁾ HL L 287., 2005.10.28., 4. o.

- F. mivel a legtöbb AKCS-gazdaság olyan jogszabályokat léptetett életbe, amelyek széles körű garanciákat és lehetőségeket kínálnak a külföldi befektetők számára, beleértve a földterületek és ingatlanok tulajdonjogával kapcsolatos korlátozások csökkentését, valamint a devizakorlátozásokat, ezzel garantálva a külföldi befektetők számára a tőke és a nyereség hazatelepítésének jogát,
- G. mivel a legtöbb AKCS-gazdaság olyan jogszabályokat hozott, amelyek lehetővé teszik, hogy a külföldi befektetők részt vegyenek a privatizációs programokban, valamint számos adóösztönzőt kínál,
- H. mivel az AKCS-országok 210 kétoldalú befektetési megállapodást (BIT) kötöttek az EU tagállamaival, és egyre nagyobb számban teszik ugyanezt más fejlődő országokkal,
- I. mivel a további pénzügyi források rendelkezésre állása, beleértve a nagyobb volumenű FDI-beáramlást és a kereskedelmi lehetőségeket is, nagy jelentőséggel bír az AKCS-országok gazdasági és társadalmi stabilitása és fenntartható fejlődése szempontjából,

Az FDI jelentősége

- 1. miután szembesült azzal, hogy a fejlesztés hosszú távú finanszírozásához elégtelen források állnak rendelkezésre és a millenniumi fejlesztési célok 2015-ig történő megvalósítása rendkívül nehéznek tűnik, úgy ítéli meg, hogy az FDI vonzása kiemelkedő helyet kapott a gazdaság élénkítésére irányuló stratégiákban;
- 2. hangsúlyozza, hogy támogatni kell az AKCS-országokat a nagyobb FDI-beáramlás vonzásában és a megfelelő technológia átadásában, hogy erősítsék fejlődésüket és versenyképességüket;
- 3. úgy ítéli meg, hogy az FDI-vonzással kapcsolatos politikákat felül kell vizsgálni, és komolyan figyelembe kell venni a költségek és a haszon távlati alakulását, beleértve a környezeti degradációt is, valamint a társadalmi problémákat, és a nemzetgazdaság fenntartható fejlesztésére irányuló célkitűzésekhez való hozzájárulást;

Vállalati környezet

- 4. újfent megerősíti az AKCS-országok elsődleges felelősségét saját fejlődésükért, valamint a fejlesztési erőfeszítésekben vállalt nemzeti felelősség döntő jelentőségét, beleértve a tartós makrogazdasági stabilitást és az üzleti környezetet is;
- 5. hangsúlyozza a helyszínhez kapcsolódó tényezők, például a gazdasági és szociális infrastruktúra, az üzleti környezet, a helyi piaci feltételek, a források rendelkezésre állása, megelőző befektetésösztönző kezdeményezések és az eszközök rendelkezésre állása kritikus fontosságát a befogadó országban végrehajtandó befektetéssel kapcsolatos döntés befolyásolásában;
- 6. üdvözlí, hogy nagyobb figyelmet fordítanak a kormányzás és az átláthatóság megerősítésére annak biztosítása céljából, hogy a haszon eljusson a szegényekhez is;
- 7. hangsúlyozza, hogy sok AKCS-országnak az állami befektetések terén még mindig nagy lökésre van szüksége ahhoz, hogy áthidalja a régió magas szállítási költségeit, az általában kis piacokat, a mezőgazdaság alacsony termelékenységét, a kedvezőtlen agroklímátikus feltételeket, a nagy betegségterhet és a külföldi technológia lassú terjedését;

Az európai FDI ösztönzése

- 8. elismeri, hogy a befogadó ország ösztönzői – a vonzó tényezők – és a regionális együttműködés nagyobb pénzügyi stabilitást, jobb szakpolitikai koordinációt, fejlettebb infrastruktúratervezést és dinamikusabb szerkezetű ipari fejlődést teremthetnek, ami hozzájárul a belföldi és külföldi cégek számára kedvezőbb befektetési környezet létrejöttéhez;
- 9. felhívja az AKCS-országokat, hogy fokozatosan mélyítsék el regionális integrációs kezdeményezéseiket és a munkaerő-megosztást;
- 10. hangsúlyozza az anyaországbeli ösztönzők – a kényszerítő tényezők – kritikus fontosságát, amelyek körében többek között a piaci és kereskedelmi feltételek, az üzleti feltételek és a hazai kormányzati politika szerepelnek;

11. felhívja az EU tagállamait és az Európai Bizottságot, hogy magas szintű előírásokat tartsanak fenn az európai transznacionális vállalatok megfigyelésére és ellenőrzésére, különösen az érzékeny ágazatokban, biztosítva elszámoltathatóságukat a vállalati felelősségvállalás magas szintű normáival szemben, megosztva a szerzett információkat a befogadó ország politikai döntéshozóival, továbbá fegyelmi intézkedéseket és kompenzációs rendszereket kialakítva azokban az esetekben, ahol egyértelműen bizonyított a befogadó gazdaságnak okozott kár;
12. felhívja az EU tagállamait, hogy fogadják el az AKCS-országokban kínálkozó befektetési lehetőségek értékesítésének kollektív keretét, amellet, hogy ösztönzik a jelenleg Németországra, az Egyesült Királyságra, Belgiumra, Franciaországra és Hollandiára koncentrálódó kétoldalú befektetési megállapodások (BIT) kiterjesztését más országokra;
13. felhívja az EU tagállamait, hogy sürgősen fogadják el az innovatív befektetésösztönző intézkedések kollektív keretét, ideértve többek között a vállalkozásoknak és intézményeiknek nyújtandó kézzelfogható pénzügyi és egyéb ösztönzőket, amelyek arra irányulnak, hogy átadják a technológiákat az AKCS-országoknak, továbbá az AKCS-országokba befektető vállalatoknak nyújtandó adójóváírásokat; hangsúlyozza azonban, hogy ez nem helyettesítheti a fejlesztésfinanszírozást, és még kevésbé a kiszámítható ODA-t;
14. hangsúlyozza, hogy elemezni kell az FDI és a helyi befektetések összekapcsolódásának módját, valamint hogy strukturált vitára van szükség arról, hogy miképpen támogathatók a transznacionális vállalatok és a helyi cégek közötti összekapcsolódások, beleértve a köz- és magánszféra közötti párbeszéd ösztönzését a befektetési akadályok megszüntetése céljából;
15. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nem állnak rendelkezésre információk annak nemzeti és regionális következményeivel kapcsolatban, hogy befektetésre vonatkozó rendelkezéseket építenek be a gazdasági partnerségi megállapodásokba;
16. felkéri az Európai Bizottságot, hogy évente egyszer tájékoztassa az EU-ból származó FDI és a világ más részeiről érkező FDI arányáról;

A Cotonoui Megállapodás felhasználása az FDI ösztönzése érdekében

17. sürgeti az Európai Beruházási Bankot, hogy erősítse meg és javítsa a beruházási eszköz teljesítményét, hogy az eszköz életképes forrássá váljon a magánszektor számára az AKCS-országokban;
18. sürgeti a Cotonoui Megállapodás feleit, hogy a beruházási eszközhöz rendeljenek befektetésösztönző megbízást is, különösen azáltal, hogy jelenlegi megbízása mellett a közös vállalatok támogatásának eszközévé is teszik azt;
19. sürgeti az Európai Bizottságot és a Cotonoui Megállapodás feleit, hogy a 10. EFA keretében hozzanak létre megfelelő finanszírozással rendelkező AKCS befektetési garancia ügynökséget a Cotonoui Megállapodás 77. cikkének (4) bekezdésében meghatározottak szerint;
20. hangsúlyozza, hogy sürgősen újra meg kell határozni az AKCS-EU közös intézményeinek – Vállalkozásfejlesztési Központ és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Együttműködés Technikai Központja – szerepét és megbízását azzal a céllal, hogy a befektetés-előkészítést támogató megbízással ruházzák fel, ennek megfelelő többletfinanszírozással együtt;
21. felszólítja az Európai Bizottságot és az EU tagállamait, hogy növeljék az AKCS nemzeti és regionális befektetésösztönző ügynökségeinek (IPA-k) nyújtott pénzügyi és technikai támogatást, beleértve azt is, hogy kifejezett megbízást adnak számukra a „külföldre irányuló befektetésekkel” kapcsolatban;
22. hangsúlyozza, hogy különösen az AKCS-EU együttműködés keretében foglalkozni kell azokkal a strukturális hiányosságokkal, amelyekkel az AKCS-országok szembesülnek az FDI-beáramlás vonzásával és megtartásával kapcsolatban; sürgeti a Cotonoui Megállapodás feleit, hogy fektessenek külön hangsúlyt az infrastruktúra fejlesztésére, a szociális és gazdasági befektetésekre és a felelősségteljes kormányzásra szánt források mobilizálására;
23. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az AKCS-államokba irányuló FDI-beáramlás várható növekedése – különösen a természeti erőforrásokat illetően – megfelelő szakpolitikai intézkedéseken és intézményeken keresztül kiegyensúlyozott fejlesztési hatást hozzon létre; felhívja az AKCS-államokat, hogy e tekintetben teljesítsék kötelezettségvállalásaikat, valamint felhívja a nemzetközi közösséget, hogy támogassa ezt a folyamatot;
24. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, a Világbanknak, az Európai Beruházási Banknak és az Afrikai Fejlesztési Banknak.